

Povolenky EU nejméně zdraží uhlí, až o 40 procent. Benzín skočí o tři koruny

[in novinky.cz/clanek/domaci-povolenky-eu-nejmene-zdrazi-uhli-az-o-40-procent-benzin-skoci-o-tri-koruny-40429791](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-povolenky-eu-nejmene-zdrazi-uhli-az-o-40-procent-benzin-skoci-o-tri-koruny-40429791)

Domácností se nejméně dotkne zpoplatnění emisí z vytápění budov a silniční dopravy od roku 2027. Emisní povolenky nebudou platit přímo rodiny, promítnou se do ceny paliv. Cena povolenky bude omezená hodnotou 45 eur za tunu CO₂, pak by byly na trh vpuštěny další povolenky, aby její cenu snižovaly.

Benzín skočí o tři Kč

„Při ceně povolenky 45 eur by za jeden litr benzínu člověk zaplatil poplatek 11 eurocentů, tedy asi 2,50 Kč. Za litr dieselu by se platilo 11,70 eurocentu, tedy asi 2,70 Kč,“ řekla Právu analytička projektu Fakta o klimatu Kateřina Kolouchová. K tomu je potřeba přičíst DPH, a tak by cena byla ještě o 21 procent vyšší. U pohonných hmot by to při současných cenách a kurzu koruny k euru znamenalo nárůst cen u benzínu asi o osm procent a u nafty o desetinu.

Inflace v eurozóně výrazně klesla. Je nejnižší za rok

Ekonomika

U vytápění plynem by cena za kubík při takové hodnotě povolenky narostla podle Kolouchové asi o dvě koruny.

Nejdramatičtěji by se ale povolenka za 45 eur dotkla domácností, které topí černým uhlím. „Za metrác černého uhlí by člověk zaplatil navíc 13 eur, tedy okolo 307 korun,“ spočítala Kolouchová. Loni podle ní stál metrác uhlí asi 700 Kč.

Navýšení ceny o více než tři koruny s DPH za kilogram by tak činilo více než 40 procent.

„U uhlí je zátěž povolenkami relativně nejvyšší, protože je to levné palivo, u kterého je zatím minimální zatížení spotřebními a ekologickými daněmi,“ vysvětlila analytička.

EU chce dopady očekávaného zdražení tepla pro domácnosti zmírnit sociálním klimatickým fondem, v němž bude k dispozici 86,7 miliardy eur (přes dva biliony korun). Česko má podle ministerstva životního prostředí z fondu získat více než 50 miliard korun. To má před růstem cen ochránit nízkopříjmové domácnosti a zranitelné malé podniky.

Podraží i letenky

Opatření by podle resortu měla zahrnovat zvýšení energetické účinnosti budov, renovaci budov, dekarbonizaci vytápění a chlazení v budovách, zavádění bezemisní a nízkoemisní mobility a dopravy. Součástí ale má být i přímá podpora příjmů – dočasná a omezená. Přímo by měly finance z fondu čerpat nízkopříjmové skupiny, pro něž bude vyhrazena více než třetina prostředků, téměř 19 miliard korun.

Pravděpodobný je také nárůst cen letenek, neboť o povolenky zdarma má letecký průmysl přijít už v roce 2026. O osm let později skončí už všechny bezplatné povolenky, které se nyní mezi průmyslové firmy produkující emise rozdělují.

EU rovněž zavede takzvané uhlíkové clo pro dovoz. To má zamezit znevýhodnění evropských výrobců cementu, železa, oceli, hnojiv a dalších produktů oproti mimoevropské konkurenci. Clo budou muset platit v závislosti na ceně emisí dovozci těchto produktů ze zemí mimo EU.

Sada klimatických norem označovaná jako Fit for 55 má přiblížit Unii k cíli snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o alespoň 55 procent oproti roku 1990.

Všechny změny pravidel podpořila jasná většina členských zemí. Pouze Polsko bylo u většiny schvalovaných norem proti nebo se zdrželo hlasování. Polský zástupce na jednání prohlásil, že celý balík zavádí nerealistické cíle a ambice a významně zasahuje do energetického mixu členských států. Česko, které za svého předsednictví loni v prosinci dohodlo za členské státy podobu norem s europoslanci, souhlasilo se všemi návrhy.

Povolenky omezily zplodiny o 41 procent

Emisní trh, jehož prostřednictvím si znečišťovatelé kupují právo vypouštět do vzduchu určité množství zplodin, pokrývá nyní dvě pětiny veškerých emisí oxidu uhličitého vypuštěných v zemích Unie.

Od jeho zavedení v roce 2005 se dosud povedlo snížit objem zplodin o 41 procent.

Cílem včera schválené reformy je, aby to do konce desetiletí bylo 63 procent oproti zmíněnému roku.

Elektrina a plyn v ČR jsou čtvrté nejdražší v EU

Ekonomika